

**[Valdemar Thomsen.]**

Generation i Sønderjylland, der baade økonomisk og moralsk har været ude for Prøvelser som ingen anden.

Spørgsmaalet, som snart bør klares, er, om Statsministerens Udtalelse om et Samarbejde mellem Arbejder og Bonde er alvorligt ment, eller det kun er Talemaader, og at Meningen derfor fortsat er at løse Problemerne i Forstaaelse med Landstingsflertallet, det vil sige i Forstaaelse med Højfinansens Talsmænd. Spørgsmaalet, der maa klares, er, om Regeringen virkelig tror, at der her i Landet, Aar ud og Aar ind, kan føres en Politik stik imod Bondens Interesser. At dette er sket gennem nu snart mange Aar, kan ikke omdisputeres. De Tal, som er nævnt her i Dag, ikke mindst dem, det ærede Medlem Hr. Aage Fogh var inde paa, beviser det tilstrækkeligt. Tallene taler deres tydelige Sprog, ikke alene Indkomstfordelingen, men navnlig den Formueforskydning, der har fundet Sted. Jeg skal ikke her komme ind paa de mange statistiske Tal, men Resultatet er, at Bonden trods Slid og Slæb og Spar-sommelighed blev  $13/4$  Milliard Kroner fattigere, samtidig med — og det er det betegnende — at de passive Kapitalindehavere blev 250 Mill. Kr. rigere.

Regeringen har nu, maaske i Modsætning til tidligere, i sin Magt, om den Linie skal fortsættes, eller den skal brydes. Venstres Ændringsforslag til Saneringsforslaget maa opfattes som en Indbydelse til en Fortsættelse, idet Tendensen i disse Ændringer som sædvanlig gaar i Retning af ....

**Første Næstformand (Vanggaard):** Det ærede Medlem bør ikke fjerne sig alt for meget fra Emnet. Selv om det kan være rimeligt at drage Sammenligninger med det øvrige Land, er det dog Forslaget for de sønderjyske Landsdele, der ligger til Behandling, og nu ogsaa at komme ind paa Venstres Ændringsforslag til et helt andet Lovforslag vil jeg anse for at ligge uden for Forhandlingens Ramme.

**Valdemar Thomsen:** Jeg skal da nøjes med kort og godt at sige, at det gaar som sædvanlig i Retning af at værne Kapitalens Interesser, værne Kapitalen imod at faa sin Andel i Krisens Byrder. Formen er snedig: Byrderne lægges dels paa de Landmænd, som gennem Kronens Pariføring og Valutacentralen er pisket til at stifte Gæld, dels paa Personer, der tvungent eller frivilligt har givet de paagældende Laan,

det vil sige Familie, Venner, Handelsforbindelser o. s. v., hvorimod Højfinans og den hellige Realkredit, der altsaa trods Krisen har indkasseret de mange Hundrede Millioner Kroner, ikke skal bidrage med 5 Øre til Saneringen.

Det er efter min Mening saare betegnende. Jeg tror, at afdøde Professor Birck havde Ret, naar han i sin Tid sagde: Realkrediten er som hellige Dyr, hvis Hale man ikke tør berøre. Det store Spørgsmaal, som talstærke Kredse i Befolkningen venter at faa Svar paa, er — det bør siges ogsaa i denne Forbindelse —, om en Arbejderregering tør berøre denne Hale. Skulde det vise sig ikke at være Tilfældet, er dermed faktisk alle Sunde lukket for Landbrugets økonomiske Frigørelse, og det vil ganske givet før eller senere give sig Udslag paa en Maade, som mange i hvert Fald ikke ønsker. De Begivenheder, der fandt Sted i Fjor Sommer, var et første Varsel i den Henseende. Spørgsmaalet er, om Fremtiden skal bygges paa et Samarbejde mellem Arbejder og Bonde, eller om Fremtidens Muligheder skal ødes gennem Kamp mellem de værdiskabende Kræfter i vort Samfund.

Nu siger man — og det lyder naturligvis ret bestikkende —, at Pengerigeligheden ikke er saa stor, at en Rentesænkning vil være forsvarlig. At Pengerigeligheden tilsyneladende nu er mindre end tidligere, skyldes, at man i saa høj Grad, som Tilfældet har været, har favoriseret den passive Kapitalist paa den aktive Producent's Bekostning.

**Første Næstformand (Vanggaard):** Det ærede Medlem maa holde sig nærmere til det foreliggende Lovforslag. Det er jo slet ikke Lovforslaget, det ærede Medlem taler om.

**Valdemar Thomsen:** Det, jeg siger her, er en Motivering for min Stilling til det foreliggende Lovforslag, og det skal blive saa kort, som det kan gøres.

Naar det er den passive Kapitalist, der er blevet favoriseret — det gælder ogsaa i høj Grad, naar Talen er om de Love, der vedrører Sønderjylland —, er det rimeligt, at der bliver et stort Laanebegær, og Renten vil naturligvis stige i samme Forhold, som dette Begær vokser, navnlig da, hvis der er nogen som helst Lyspunkter for Producenterne. Derfor er det efter min Mening dobbelt nødvendigt, at Fordelings-spørgsmaalet bringes i Orden paa en ganske anden Maade, end Tilfældet kan blive gennem de Tilskud, der her er Tale om